

Enis DUMAN

**ANAYASA MAHKEMESİ VE YARGISAL AKTİVİZM:
LAİKLİK KARARLARI ÜZERİNDEN BİR ANALİZ**

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	V
KISALTMALAR.....	IX
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM YARGISAL AKTİVİZMİN KAVRAMSAL ANALİZİ

1.1. Kavramın Ortaya Çıkışı.....	5
1.2. Kavramının Tanımı, Tespiti ve Görünüş Şekilleri.....	11
1.3. Kavramın Siyasal Niteliği	18
1.4. Yargının kendini sınırlaması.....	21

İKİNCİ BÖLÜM TÜRK ANAYASA MAHKEMESİNİN YARGISAL AKTİVİZMİ VE LAİKLİK

2.1. Laikliğin Kavramsal Çerçevesi	29
2.2. Genel Hatlarıyla Anayasa Mahkemesinin Yargısal Aktivizmi	43

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM YARGISAL AKTİVİZM VE LAİKLİK: KARAR İNCELEMELERİ

3.1. Katı Laiklik Anlayışı Çerçevesinde Verilen Kararlar.....	56
---	----

3.1.1. Yükseköğretimde Başörtüsü Yasası ile İlgili Kararlar.....	56
3.1.1.1. 7.3.1989 Tarihli Karar	57
3.1.1.2. 09.04.1991 Tarihli Karar.....	63
3.1.1.3. 05.06.2008 Tarihli Karar.....	67
3.1.2. Diyanet İşleri Başkanlığı ile İlgili Karar	72
3.1.3. Parti Kapatmaları.....	75
3.1.3.1. Millî Nizam Partisi Kararı.....	76
3.1.3.2. Huzur Partisi Kararı.....	77
3.1.3.3. Özgürlük ve Demokrasi Partisi Kararı	78
3.1.3.4. Refah Partisi Kararı.....	79
3.1.3.5. Fazilet Partisi Kararı.....	84
3.1.3.6. Adalet ve Kalkınma Partisi Kararı.....	86
3.2. Mahkemenin Değişen Laiklik Anlayışı ve Kararlarına Etkileri.....	89
3.2.1. 20.9.2012 Tarihli Karar (4+4+4 Kararı).....	89
3.2.2. Bireysel Başvurular.....	93
3.2.2.1. Tuğba Arslan Kararı.....	93
3.2.2.2. Esra Nur Özbey Kararı.....	97
3.2.2.3. D.Ö. Kararı.....	101
SONUÇ.....	105
KAYNAKÇA.....	109